

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciškaška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se ne priobčijo.
Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš: Prostor 1x55 mm
po K 2. Uradni razglaš,
poslano ter notico isti pro-
stor K 3. Pri večjem na-
ročilu popust.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z
dostavljanjem na dom za
celo leto K 336, za pol
leta K 168, za četrt leta
K 84, za mesec K 28. Za
inozemstvo mesečno K 45,
letno K 540.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravišstvo je v Ljubljani,
Franciškaška ulica 6/1,
Učiteljska tiskarna.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno - demokratične stranke.

Kaj pričakujemo od mestnega stanovanjskega urada?

Odobravamo naredbo pokrajinske uprave, s katero je razpustila državni stanovanjski urad v Ljubljani in je izročila njegove agende mestnemu magistratu. Ne prikrivamo si, da tudi mestni stanovanjski urad ne bo mogel iz nič delati novih stanovanj, prepričani pa smo, da bo zamogel več storiti za odpravo stanovanjske stiske, kakor je bilo mogoče prejšnjemu državnemu stanovanjskemu uradu.

Pred vsem je potrebno, da se mestni stanovanjski urad ne bo smatral za golo birokratsko instanco in se ne bo omejil na posle, ki mu jih izročila uredba o stanovanjih. Stvar mestne samouprave je, da razširi in izpopolni delokrog svojega stanovanjskega urada. V tem oziru naj bi bili mestnemu magistratu za zgled takozvani stanovanjski in naselbinski uradi v Nemčiji, ki so se ustanavljali že od zadnjih let vojne in ki so razvili plodonosno delovanje. Dalekovidni Nemci so že v zadnjih letih vojne spoznali, da preti po končani vojni velika stanovanjska stiska. Zato so že med vojno šli na delo in so iskali potov in sredstev za odpravo pomanjkanja stanovanj. V to svrhu so organizirali naprave, ki tudi nam lahko služijo za zgled. O pobijanju stanovanjske bede je v Nemčiji že med vojno nastala cela literatura, iz katere se lahko tudi mi učimo.

V nastopnem podajamo nekaj načel, ki bi jih naj upoštevati organizatorji mestnega stanovanjskega urada.

Za uspešno pobijanje stanovanjske stiske je pred vsem potrebno, da jo kar natančneje spoznamo in proučimo. Potrebna je čim popolnejša statistika stanovanj, ki je do sedaj sploh še nimamo. Zato je čim hitreje izvršiti štetje in popis vseh stanovanj v območju ljubljanske občine. Dalje je ugotoviti število in družinske razmere vseh onih oseb, ki imajo pravico do stanovanja v Ljubljani, pa do sedaj stanujejo v barakah, vagonih in zasilnih stanovanjih v Ljubljani ali pa morajo stanovati izven Ljubljane.

Na podlagi teh popisov in štetja se bo mogel ustanoviti kolikor toliko zanesljiv kataster ljubljanskih stanovanj in se bo ob enem ugotovilo, koliko stanovanj v resnici potrebujemo. Mnenja pa smo tudi, da se bo na ta način gotovo tudi že sedaj našlo precej nezadostno zasedenih stanovanj, na katere bo lahko stanovanjski urad položil svojo roko. Javna tajnost je, da je v ljubljanskih hišah še precej prostora, ki se bo dal v smislu stanovanjske uredbe koristno izrabiti.

S tem pa po našem mnenju naloge stanovanjskega urada ne bodo

končane. Mestna uprava bo prav storila, ako bo svoj stanovanjski urad spravila v čim tesnejši stik s svojim stavnim uradom. Zeleti bi sploh bilo, da bi organizirala in centralizirala vse svoje urade, ki se pečajo z razširjenjem in izdajavo mesta in ustanovila enoten stavnbi in stanovanjski urad, ki naj bi stal pod energičnim enotnim vodstvom.

Le tak enoten stavnbi in stanovanjski urad bi mogel uspešno napovedati boj stanovanjski mizeriji.

Samooobsebi je umevno, da bi se moral v polni meri poslužiti pravice, ki mu jo daje stanovanjska uredba, in bi moral siliti denarne zavode, zavarovalnice in druga velika podjetja, da zidajo stanovanja za svoje namene. Druga še važnejša naloga pa bi bila, da bi podpiral z nasvetom in poukom v vseh praktičnih tehničnih, kreditnih in pravnih vprašanjih obstoječe stavbne zadruge in druge občekoristne stavbne družbe, ki inajo voljo na temelju samopomoči priti do lastnih stanovanj. V zadnjem času se je ustanovilo v Ljubljani več takih stavnbi družb, ki bi se rade same lotile zidanja, pa tavajo po Ljubljani okoli in zastojni iščejo organa, ki bi jim šel na roko glede stavbišča, kredita in raznih tehničnih vprašanj. Tukaj se odpira stanovanjskemu uradu zares hvaležna naloga. Končno pa mora mestni stanovanjski urad iniciativno pospešiti stavnbi delavnost mestne občine same. Občina se bo morala lotiti zidanja stanovanjskih hiš na lasten račun. To je njena dolžnost že zaradi tega, ker je kot eden največjih delodajalcev dolžna skrbeti za stanovanja svojih uradnikov in uslužbencev. Poleg tega pa si mora občina po našem mnenju pridobiti čim več stanovanjskih hiš v svojo last, tudi zaradi tega, ker bo le na ta način mogla uspešno regulirati najemnine in pobijati stanovanjsko oduševstvo, ki bi se takoj razvilo, kakor hitro bi se odpravile sedanje stanovanjske uredbe.

Mestni stanovanjski urad ima torej lepo in hvaležno polje za svoje delovanje. Uspeh pa je v veliki meri odvisen od tega, ali bo mestni magistrat našel prave osebe, ki se bodo z vsem idealizmom in z vso požrtvovalnostjo podale na delo. Ker treba bo precej idealizma in tudi samozatajevanja. Mislimo, da se v tem oziru lahko zanesemo na naše mestno uradništvo. Naj ne pozabijo uradniki mestnega stanovanjskega urada, da vrše eno največjih socialnih del, ki jih more izrečiti in zaupati mestna uprava, namreč skrb za to, da bi vsakomur sleherni ljubljčan dobil človeka vredno stanovanje.

Skrb za železničarje.

V »Napreju« se mnogokrat bere o železničarskih razmerah. Vedno je taranje, da se za železničarje nihče ne zveni. Temu pa ni tako. Uvedla se je nabavljajna zadruga in v prvi vrsti so bili železničarji, ki so deležni dobrot te zadruge. Koliko dobička imamo že od tega podjetja, nam bodo gotovi gospodje lahko povedali.

Za nas v Sloveniji so še vedno merodajni predpisi avstrijskih drž. žel., v kolikor nismo dobili drugih. Po teh predpisih se uslužbencu brez njegovega privoljenja ne sme odtegniti nikak prispevek razen kazni, alimentov in sličnih plačil, katere so izrecno navedena.

Za delež nabavljajne zadruge nas ni živ krst vprašal, ali se strinjamo ali ne s tem, da se nam odteguje od plače, tudi ne, če hočemo sploh biti člani. Kratkotrajno, še mesece in mesece se nam odteguje po 25 D.

Jasnost je, kar mi zahtevamo in upamo, da bomo dobili. Kapitala mora biti že toliko, da se akcija lahko prične, da bomo vedeli pri čem smo. Če pa stvari ne razumete, pa jo pustite pri miru. Kozle za vrtnarje ne maramo.

Zadruga misel je idealna misel in, gospodje, oprostite, če trdim, da ravno radi tega ni zrasla iniciativa za zadrugo na vašem željniku. Če bi bila, bi bila tudi že izvedena na ta način, kakor je bila zamišljena.

Da se pri razmerah, v katerih mi sedaj živimo, ne da veliko narediti, če je delež zadruge 200 K, sami razumemo, ker za 200 K se postavi za vsakega člana 2 kg masti in kvečjem še nekaj žveplenk v zalogo, pa nič drugega. Če se pa mora potrebiti kapital najeti, kvari to ne samo zadrugo misel, ampak tudi v veliki meri dobiček zadruge. Nam ste pa odtrgali že parkrat po 200 K. Ste li zapravili sproti te svote za seje, enkete in sploh: kam je šel denar? Kdo je nam za naše deleže odgovoren, kje so pravila, kdo vas je izvolil da razpolagate z našim imetjem?

To so vprašanja, na katere moramo odgovoriti.

Železničarji.

Politične vesti.

Nov slovenski politični list »Naša vas« je začel dne 10. nov. t. l. izhajati kot tednik in glasilo zemljoradniške stranke za Slovenijo. List nastopa predvsem zoper samostojno kmetiško stranko.

Vsed rapalske pogodbe je — kakor so izračunali — pripadlo pod Italijo okrog 523.000 Jugoslovancev. (Tako izgleda kapitalistična »samoodločba« narodov, ali socialistično rečeno: imperializem!)

Nič več razcepov! Na kongresu Zveze čehoslovških železničarskih organizacij v Pragi so z 39.393 glasovi sprejeli resolucijo za vztrajanje v amsterdamski strokovni internacionali.

Maia antania in razorožitev Madžarske. V spodnji zbornici v Londonu je dne 10. t. m. izjavil Lloyd George: Razorožitev Madžarske, ki se je zaradi zadnjih dogodkov morala zavleči, se nadaljuje. Države male entente v kontrolni komisiji za razorožitev Madžarske ne morejo biti zastopane, ker triantonska pogodba ne predvideva tega zastopanja.

Poljska zopet proti Rusiji. Predsednik revolucionarnega vojnega sveta rdeče armade v Moskvi je izdal na čete ukaz pozivljajoč jih na večjo pripravljenost za morebitni zopetni boj proti Poljski, ki se baje ponovno pripravlja na vojno zoper Rusijo.

Iz Rusije. Sovjetska vlada je v zadnjem času izvršila več važnih socialnih sprememb, ki so v zvezi z mesečnimi državnimi primanjkljaji, kateri znašajo 120 milijard rubljev. Včeraj so se izkaznice na živila odpravile. Vlada bo odsej podpirala samo otroke, invalide in delavce I. razreda, ki jih je 146.000. Delavci II. razreda (80.000) ne dobe več nikake pomoči. Dalje se ne bodo več izdajale nakaznice za stanovanja v meščanske hiše. Tramvaji ne dobe več podpore, ker sami skupljajo do 135 milijonov na dan. Člane vserskega pomožnega odbora je vlada izpustila na svobodo. 12 oseb pa, ki so zlorabljale državni denar, so ustrelili. Pripomniti je treba, da delavci II. razreda zaslužijo sami, kolikor potrebujejo za življenje.

Čičerin je v razgovoru z dopisnikom »Petit Parisien« izjavil, da je vlada popolnoma neodvisna od III. internacionale. — Polotok Krim se proglasi za avtonomno republiko v sovjetski federativni državi. — Med Kijevom in Harkovom so uredili zračno pošto po zapadnih vzorih.

Rusija za mir. O priliki četrte obletnice oktobrske revolucije je Čičerin sprejel obiske zastopnikov več držav. Izrazil je svojo željo, naj se prične z mirnim delom, da se bo moglo z vsemi državami živeti v mirnih gospodarskih odnosih. Upati je, da bodo ta miroljubna stremiljenja osvojila tudi one države, ki dosedaj še niso obnovile odnošajev z Rusijo.

Angleški parlament je s pridržkom eventualnega prejšnjega vpoklicanja odgoden do 30. januarja 1922.

Otvoritev razorožitvene konference. Dne 11. t. m. se je pričela v Washingtonu mednarodna razorožitvena konferenca zmagovalnih držav. Mi smo svoje mnenje o tej »razorožitveni« konferenci kapitalističnih držav s socialističnega stališča že ponovno povedali, zato bi bilo odveč ponavljati, da od te konference proletarijat ne more pričakovati nobene rešitve. Op. ur.)

Glas proletariata je imel uspeh. Iz Amerike poročajo, da se bo obnovil proces proti komunistoma Sacco in Vangettiju, ki sta bila radi svojega prepričanja od ameriške vladne justice obsojena na smrt. Ameriška vlada se je vendar zblala proletariata, ki je po vsem svetu energično nastopil proti justičnemu umoru, katerega je nameravala izvesti. Naj nam bo vsem še enkrat dokaz, da lahko vse dosežemo, če nastopimo zedinjeni proti buržoaziji.

Po svetu.

Za ublaženje brezposelnosti v Italiji je določila italijanska vlada 268 milijonov. Izviše se razna javna dela.

Brandler ubežal. Bivši predsednik nemške komunistične stranke Brandler je ubežal iz trdnjave Gollnov, kamor so ga nemške meščanske oblasti poslale za pet let, ker se je udeležil znanih maršev nemirov v Srednji Nemčiji. Policajem se ni posrečilo, da bi ga izsledili.

V britanskem imperiju so letos kakor tudi v ostalih državah izvršili ljudsko štetje. Pokazalo se je, da je v zadnjih desetih letih prebivalstvo v sami Veliki Britaniji brez Irske naraslo za 5 odstotkov, tako, da ga je sedaj 42.8 milijonov. Izmed angleških kolonij štejejo Avstralske zedinjene države 5.5 milijonov duš (l. 1911. pa 4 in pol milijona!), Nova Zelandija 1.3 milijona, Južnoameriška zveza 1 in pol milijona belokožcev in 7 milijonov rdečkokožcev črncev. V vseh teh državah je prebivalstvo znatno naraslo. V britanski Indiji pa je ostalo njegovo število na isti višini kakor pred desetimi leti. To pa radi težkih epidemij in — kar uradne statistike ne povedo — v prvi vrsti radi lopovskega izkoriščevalskega gospodarstva belih gospodarjev. Angleška Indija šteje danes 319 milijonov duš. Manjkajo še izvidi za Kanado, Južno Afriko, Oceanijo itd. Vsega skupaj pa je čič kakih 500 milijonov ljudi (dobra tretjina vsega človeštva!) pod neusmiljenim jarmom par kapitalističnih anglosaških tisočev. Zaninljivo je vprašanje, koliko jih še bo po sto, kaj pravimo: po desetih letih!

Sovjetska vlada je imenovala posebno komisijo, ki ji bo namen, da prouči koliko uradnikov je treba državi in da odpusti število nepotrebnih. V Rusiji je danes 1.200.000 takih nameščencev in od teh bodo odpustili po novejših poročilih kakih 800.000.

Ostra obsodba. Petrogradski revolucionarni tribunal je obsodil v proces ponoverbe šest oseb na smrt z kroglo, a priorja vladimirske katedrale Parfenova in duhovnika Kabrinskega na tri leta izgube časti ter na globo po 10 milijonov rubljev. Obtoženci so ponoverili v skupnem nad dva milijona pudov strojnega elja.

Sovjetska vlada je izdala dekret, s katerim prepoveduje vse samovoljne rekvizicije in konfiskacije, ki jih ne naročijo sodišča.

Kako praznuje Rusija svoj narodni praznik? Obletnica ruske revolucije se je po vsej širni državi z ozirom na sedanji težki položaj slavlila zelo skromno in brez pompa. Prirejali so se sicer velikanski shodi in listi so izšli v povečani obliki, a vse to le z namenom, da se ljudstvu prikljče v spomin vse ogromno delo, ki ga je vlada izvršila v tem času in da ga poučijo o nadaljnjem delu. Sicer pa so se slovesnosti omejevale na neštivilne predstave in prireditve za otroke, na otvarjanje sto in sto novih vzgojevališč in zbiranje darov za gladojuče ljudstvo.

Gospodarstvo.

Gospodarske korporacije so imele včeraj dopoldne v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani zborovanje, na katerem so sklenile odločno protestirati proti temu, da bi se uvedel moratorij v Jugoslaviji, ker bi to pomenilo usoden udarec za naše gospodarstvo in za našo valuto. Odločno protestirajo proti temu, da se zatvorijo borze, ker bi si na ta način kupčijski svet še težje mogel nabavljati potrebna denarna sredstva in bi se začela zakotna trgovina. Odločno so protestirale proti centralizaciji vsega deviznega prometa v Belgradu, ker bi se na ta način onemogočilo hitro denarno poslovanje in obračunavanje.

Kako sodijo tam zunaj o našem gospodarstvu? V »Journal des Debats« listu, o katerem naši meščanski krogi zelo radi govorijo, da nam je naklonjen in da dobro pozna naše razmere, beremo naslednjo precej popolno sodbo o vzrokih našega slabega gospodarskega položaja, ki se izraža posebno v zaničvrednosti in nestalnosti naše valute: Vzroki te nestalnosti so številni. Dinar je izgubil mnogo svoje vrednosti pri zamenjavi za kruno po relaciji 1:4. Pravtako je mnogo trpel radi sami sebi nasprotujoči si zakonodaji glede zunanje prometa in radi intervencionizma s polno paro, ki uvozu stavi ovire na pot in je dal izvoznikarstvu okesivne pravice. Te mere namesto, da bi prispele k izboljšanje, so povzročile dragotjo in so povzročile, da jugoslovanska trgovina ne more na inostranskih tržiščih konkurirati s tujo ... »Journal des Debats« podaja potem nekatere številke, ki dokazujejo njegova izvajanja in navaja še nekatere druge vzroke. Tako n. pr. kaže na našo trgovino s slavonskimi hrasti, svetovnoznanimi, ki danes ne pomenja absolutno ničesar nasproti veliko slabšemu skandinavskemu materialu. Radovedni smo, kaj poročajo, če sploh kaj poročajo k tej sodbi gotovo kompetentnega faktorja naš »gospodarji«. Posebno k pasusu o naši nasprotujoči si zakonodaji in k onemu o uvozu ter izvozu, temu najpomembnejšemu napitelnu v knjigi našega gospodarjenja! Ni čuda če nas ne bo niti pes več v kratkem pogledal, če bomo s svojim delom izzivali take podle sodbe v tujini.

Državno posojilo v inozemstvu. Finančni minister dr. Kumanaudi pride zopet v Belgrad. Dr. Kumanaudi ni v Londonu nič končnega javnega sklenil, pač pa se je pogajal na povratku s francoskim konzorcijem v Parizu in z ameriškim konzorcijem, ki je stavil ponudbe glede posojila. Pogoji angleških konzorcijev so bili nesprejemljivi, ameriški in francoski predlogi so pa mnogo boljši.

Celokupni državni izdatki (doplačila) za narodno prehrano v Nemški Avstriji zahtevajo 83.4 milijard avstrijskih krun.

Brzjavni.

DRŽAVNI PRORAČUN.

LDU, Beograd, 13. nov. Finančno ministarstvo objavlja masopisni komunikat: Proračunska predloga naša kraljevina za leto 1922. je definitivno določena po ministrskemu svetu ter bo 20. t. m. v smislu ustave predložena narodni skupščini. To je prvi proračun po vojni, v katerem je uspelo vzpostaviti popolno proračunsko ravnateljstvo. Izdatki so predvideni v višini 6290 milijonov dinarjev. Prvotni predlog je zmanjšal za skupno 620 milijonov dinarjev. Z ozirom na proračun za leto 1920/21, so dohodki povečani za približno 30%, kar se bo doseglo davčnim potem. Del večjih dohodkov je prišel na račun avtomatizacije zvišanja dohodkov. Čeprav vpliv je čimdalje ugodnejši in večji, v kolikor se zboljšujejo gospodarske razmere v državi. V glavnem leži povečanje dohodkov v uvedbi novih davkov, kakor tudi v zvišanju že obstoječih. Pri državnem monopolu se pričakuje povečanje dohodkov nad 300 milijonov dinarjev. Ostanek vsote, ki je potreben, da se dovede proračun v ravnateljstvo, se bo dobil potem rednih davkov, ki bodo sedaj dali dvakrat večji iznos, kakor preteklo leto. Ostanek priravnateljstva, ki ni velik, se bo pokrila z enkratnim progresivnim davkom na imovino in kapital.

NEZADOVOLJSTVO MED RADIKALCI.

LDU Beograd, 13. novembra. Radikalni klub je na koncu svojih sej, na katerih so razpravljali o naši politični situaciji, danes končno sklenil nastopno resolucijo: Radikalci v načelu pristajajo na to, da se tudi za naprej nadaljuje skupno delo z demokrat, da pa se imajo takoj obnoviti pregovori z demokrati radi sporazuma.

SILNI VIHARJI V DALMACIJI.

LDU Split, 12. nov. Včeraj in predvčeršnjim je besnela na morju silna burja. Parniki niso mogli odpluti iz luke. Pri Zadru je naseljen parnik „Metković“. Radi silnega viharja na morju se je potopil v četrtek med otokoma Morterjem in Vrgado severozapadno od Sibenika Baričev parnik „Zenit“, ki je plul poln soli iz Paga v Split. Usoda posadke, ki je obstojala iz kapetana in 12 ljudi, še ni znana. Verjetno je, da so vsi izgubljeni.

LDU Split, 12. nov. V četrtek popoldne je burja prevrnila Steinbeissov vlak na potu iz Knina v Drvar. Prevrnili so vsi potniški vagoni nedaleč od postaje Golubič. K sreči se je nezgoda pripetila v ravnini ter sta bili samo dve osebi težko ranjeni.

Dnevna kronika.

Cene kruha in občinska sodišča za pobiranje draginje. Te dni bodo občinska sodišča določevala cene kruha. Ljubljansko sodišče ima danes zvečer ob 6. sejo. Isto velja za Celje. Določitev cen v Mariboru je prepuščena pokrajinski upravi, ki pa še ni nič določila, čeprav ima podatke na razpolago, ki so priložni prizivu mihoborskih pekarskih mojstrov in pomočnikov. Interesenti so zahtevali anketo, pa tudi te še ni bilo. V pojasnilo moramo povedati naslednje: Moka se draži, peki pa znižujejo težo kruha pri kilogramu za 8 do 16 dkg. Na ta način se oškoduje za podražene moka. Z manjšo težo kruha se podražuje kruh za 20 h do 2 K pri kilogramu. Cene kruha so v Sloveniji povsod drugačne, ne glede na to, da bi se dale kje občinstvu lahko posebne ugodnosti. Kruhu se bodo torej cene zvišale; doslej se je pa teža zmanjševala, da tega stranke niti opazile niso. Tako nam poročajo iz občinstva.

Invalidske zadeve. V ministru za socialno politiko je pričela poslovati komisija za revizijo in organizacijo invalidnega udruženja. Sedež udruženja bo v Beogradu, po drugod po se osnujejo okrožni invalidski odbori.

Bolniška blagajna za Srbijo in Črnogoro. (LDU). Minister za socialno politiko je včeraj izdal naredbu o ustanovitvi okrožnih uradov in o zavarovanju delavcev v Beogradu. Beogradska bolniška blagajna bo dajala podporo delavcem tudi v primerih onemoglosti in delavskim rodbinam tudi, če umre član, ki jih je vzdrževal. Beogradska bolniška blagajna bo pristojna za Srbijo, Makedonijo in Črno goro. Podpore bodo dobivali delavci, ki

njeni. Nekoliko oseb je lahko ranjenih.

INTERESI AGLESKEGA KAPITALA NA RAZMEJITVI V ALBANIJ.

LDU, Beograd, 13. nov. Iz Pariza se poroča: Selo Lin ob Ohridskem jezero, ki je pripadalo nam, se je dodelilo Albaniji. Karakteristično je, da se je pred nekaj časom ustanovil v Londonu sindikat za eksploatacijo ribolova na Ohridskem jezeru in da je potem angleški ekspert Tamperly začrtal mejo, po kateri pripada Lin k Albaniji. Da se to razume, je treba vedeti, da je okolica sela Lina in njegova obala najvažnejši kraj za ribolov na Ohridskem jezeru in da morejo skoro izključno vršiti ribolov samo oni, ki imajo to selo v svojih rokah.

ZMAGA MIRIDITOV V ALBANIJ.

LDU Beograd, 13. novembra. „Politika“ poroča iz Prizrena: Miriditi so zmagovito končali svoje poslednje uspehe proti četam tiranske vlade. Po zadnjih poročilih beguncev na našem ozemlju so tiranske čete popolnoma potolčene ter se je izvedla tudi razorožitev njihovih ostankov na vsem ozemlju, kjer bivajo Miriditi. Desorganizacija tiranskih čet je zagotovila popolni uspeh Miriditov.

RESEN FINANČNI POLOŽAJ NEMČIJE.

Nemčija, ki je že z vojnimi dogodki mnogo bolj obtežena kot nekateri države t. zv. zmagovalne, je v zadnjem času prišla v tako pretež finančni položaj, da se v Nemčiji s strahom pričakuje državni bankrot. S tem stavijo v zvezo nepričakovani, hiter in v svojih posledicah naravnost katastrofalni padec nemške marke. Državni nemški proračun izkazuje ogromen deficit, za katerega ni mogoče dobiti prav nobenega vira za kritje. Poleg 48.5 milijard rednih proračunskih izdatkov je v novem dodatnem proračunu zahtevanih še 65.8 milijard, torej dosega redni proračun ogromno višino 114.3 milijarde mark. Od tega odpade 55.1 milijard na izpolnitev mirovne pogodbe. Napram temu ogromnemu izdatku odpade 44.2 milijard na redni proračun in 17 milijard na izreden proračun. Skupaj 61.2 milijard. V rednem proračunu znaša deficit 53 milijard mark. Torej more ves deficit pri današnjem padanju vrednosti marke zrasti na 126.9 milijard!

Za vse to se mora Nemčija zahvaliti imperializmu prejšnjih vlad z Viljemom na čelu. Toda pri vsej tej strašni katastrofi nemškega naroda bo najbolj prizadeto delavstvo.

bodo vplačevali mesečne vloge. Ministrstvo za socialno politiko bo dalo za začetek izdatno subvencijo. Uprava blagajne bo poverjena zastopnikom delavske, trgovske in obrtne zbornice ter zastopniku ministrstva za socialno politiko, ki bo funkcioniral kot kontrolni organ.

Draginja in stanovanjsko vprašanje. Iz Beograda poročajo: Ministrstvo za socialno politiko je sklenilo za 15. t. m. anketo, ki bo delala proti druginji in urenila stanovanjsko vprašanje. Te ankete se udeležbe poleg zastopnikov parlamentarnih klubov tudi zastopniki zainteresiranih krogov iz pokrajine.

Umrl je danes ponoči po kratki mučni bolezni s. Josip Urbanec, oficijal državne železnice. Pogreb se bo vršil jutri v torek popoldne iz hiše žalosti Ljubljana 7, Kolodvorska c. 272. N. v m. p.

Neznosne nevljudnosti hišnih gospodarjev. Prejeli smo od več najemnikov iz Bohoričeve ulice 11 dopis, v katerem se bridko pritožujejo nad postopanjem hišnega gospodarja in gospodinje napram strankam, kadar prihajajo plačevati najemnino. Gospodar jih baje obkłada z vsemi mogočimi izrazi, ki žalijo človeka. Take neznosne nevljudnosti hišnih gospodarjev žal je prerade vodijo celo do nesreč, zato naj se take vrste hišni gospodarji vendar že enkrat navadijo s strankami dostojno postopati.

Porotno zasedanje v Ljubljani. Prihodnji ponedeljek se prične v Ljubljani zadnje letošnje zasedanje porotnega sodišča.

Občinsko sodišče za pobiranje draginje v Mariboru je izdalo ob pričetku svojega poslovanja splošno odredbo za tukajšnje pekarnice, da se mora kruh prodajati na vago.

Na pritožbo neke velike pekarnice je ministrstvo za socialno politiko sedaj potrdilo stališče občinskega sodišča. — To naj se uvede tudi v Ljubljani.

Razpisane tobačne trafike. V »Uradnem listu« št. 136 so razpisane razne tobačne trafike.

Pomanjkanje mleka v Zagrebu je zelo veliko. Ljudje ga hodijo čakati že ob 2. uri ponoči.

Fotografski tečaj »Probuda« se je pričel s predavanji o splošnem znanju fotografske umetnosti. Predavanja se vrše na tehniški srednji šoli in so v zvezi s praktičnim fotografskim delom. S tem se nudi osobito začetnikom, amater-fotografom — med dijaštvom, uradničtvom itd. — lepa prilika osvojiti si potrebno znanje in spretnost v fotografiji. Opozorjamo, da se še sprejemajo slušatelji in slušateljice v omejenem številu. — Vpisnina — za one, ki niso vpisani kot slušatelji v »Probudni« slikarski šoli — znaša 15 Din., ukovnina pa 25 Din. mesečno. Dijakom in dijakinjam srednjih šol se ukovnina event. zniža. — Prijave sprejema in daje potrebna pojasnila (ki so razvidna tudi na deski za razglase slikarske šole »Probuda«) vodja fotografskega tečaja g. Fran Vesel in vodja slikarske šole »Probuda« g. akad. slikar Fr. Sterle.

Dopisi.

Demokrati na Vrhniki. Včeraj popoldne nas je osrečil gospod poslanec profesor Reisner s svojim prihodom na Vrhniko. Imel je shod v Mantovi, ki pa je bil tako obiskan, da je imel na shodu enega celega pristaša, in ta je bil veleposestnik Lenarčič, med drugimi 15 poslušalci so bili razen par klerikalcev naši sodrug. — Mi bi se ob ta klaverni shod ne obregnili, če bi gospod poslanec ne bil nas napadal. Ker pa se je gospod poslanec tako spozabil, da je na tem shodu pripovedoval, da je naše časopisje lažljivo in da je njegova stranka največ delovala na socialnem polju za delavca in kmetdaje prednost; res pa je, da je Vaša stranka napravila za delavstvo in kmetu, to mi Vrhniki najbolje vemo, vsaj imamo priliko, gledati pri »Impeksu«, kako so naši slovenski delavci plačani, dočim se tujcem daje prednost, res pa je, da je Vaša stranka veliko delala in še dela na veleverziškem aparatu. Gospod poslanec, enkrat smo Vam prizanesli in pustili, da ste nas blatili, drugič bo drugače. To Vam zagotovimo, ker na Vrhniki ni Vaš teren.

Vrhniska straža. Stanovanjska beda v Celju. Prejeli smo dopis, ki vam ga odstoprejši smo dopis: Meseca avgusta 1921 je prišel k g. Čatru v službo in na stanovanje oženjeni delavec Miha Zupanc s štirimi milimi otroki (od 1/2 do 10 let), kateremu je plačal Čater mesečno celih (reci in beri 400 kron). Ker ubogi družinski oče ni mogel s tem beraškim denarjem izhajati, je bil primoran iti drugam v službo, ostal pa je še dalje v Čaterjevem stanovanju, ki mu ga je pa ta, oziroma njegova gospa (milostljiva) tudi takoj odpovedala. Ker pa siromak z otroki ni mogel dobiti drugega stanovanja, je pripeljala milostljiva gospa Čater (kot nekdnja natakrica) v petek zjutraj 28. oktobra l. l., ko je ravno deževalo, enega delavca ter mu ukala,

zala, da znoši pohištvo iz stanovanja. Delavec, 20letni fant, videvši to revščino, enega otroka pri prsih, drugi tri leta star, zunaj dež, se je pričel jokati ter prositi milostljivo, da naj se teh ljudi usmili, ker on ne more kaj takega storiti. Gospa Čater ogorčena na tak upor, je začela kar sama bolj lahke stvari nositi, tako, da sta v eni uri vendar izpraznila stanovanje ter družino posadila na dež. Gospa je nazadnje še okna snela, da se je siromak moral izseliti. Gospod Čater ima namreč dve hiši za šest strank, toda ima razene ene stranke (dve osebi) vse prazno. Dotična žena je s povzdignjenimi rokami prosila gospo, naj se vsaj otrok usmili, se je pa ta zadržala, zakej pa imate otroke; delavcu ni treba otrok, jaz sem bogata, pa imam samo enega. Tak je značaj demokratičnih vojnih dobičkarjev, da sedaj tako ravnajo z ubogimi delavci. Stanovanjska komisija naj bi malo pogledala okolo, ker povsod primanjkuje stanovanj, pa bi tudi pri g. Čaterju lahko nakazala petim strankam stanovanja, ki so precej časa prazna.

Nov priročen pristojbenik izide tokom decembra in bo obsegal v preko 200 straneh v sistematični, abecedno urejeni razpredelbi vse pri-

stojbine v smislu novega, sedaj od zakonodajnega odbora narodne skupščine odobrenega začasnega pristojbinskega zakona, kakor tudi vse sodne in poštne pristojbine. Upoštevane so pa tudi prejšnje, vsled posebnih zakonov in odredb veljavne pristojbine in olajšave. — Knjiga stane broširana din. 10, kot priporočena tiskovina din. 11.50 ter je jako praktična in neobhodno potrebna za vse pisarne, urade, trgovce in za privatnike, ki imajo posla z oblastmi. Radi omejene naklade je takoj naročiti pri izdajatelju: Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana. Pri naročilih nad 100 izvodov 10-odstotni, nad 500 izvodov 20-odstotni popust; denar je vpsolati ob naročilu ali pa nakazati na čekovni račun št. 10.368.

Dragocenost vsake hiše je lekar narija Fellerja prijetno dišeči »Elsa fluid«, najboljši sredstvo za drgnjenje hrbrta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust, glave itd. Močnejši in boljši kakor francosko žganje. 3 dvojnatne steklenice ali 1 specialno steklenico skupno z zamotom in poštnino za 48 K pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 252, Hrvaško. — cc

Konsumno društvo za Slovenijo

vpisana zadruga z omejeno zavezo.

V smislu § 36 naših pravil sklicujemo

redne krajevne zборе

na sledeče dni:

Sobota,	26./XI. 1921.	popoldne ob 5. uri za prodajalno Sava zvečer ob 8. uri za prodajalno Jesenice
Nedelja,	27./XI. 1921.	popoldne ob 10. uri za prodajalno Gorje
		popoldne ob 2. uri za prodajalno Koroska Bela
		popoldne ob 10. uri za prodajalno Mojstrana
Nedelja,	4./XII. 1921.	popoldne ob 3. uri za prodajalno Kranjska Gora
		popoldne ob 9. uri za prodajalno Radovljica
		popoldne ob 2. uri za prodajalno Tržič, Križe, Sv. Ana
		popoldne ob 9. uri za prodajalno Litijska
Sreda,	7./XII. 1921.	zvečer ob 5. uri za prodajalno Radče
Četrtek,	8./XII. 1921.	popoldne ob 2. uri za prodajalno Guštanj
		popoldne ob 9. uri za prodajalno Črna I in II
		popoldne ob 2. uri za prodajalno Mežica
		zvečer ob 6. uri za prodajalno Prevala, Lesa
		popoldne ob 9. uri za prodajalno Kamnik
Sobota,	10./XII. 1921.	popoldne ob 4. uri za prodajalno Borovnica
		zvečer ob 5. uri za prodajalno Štore
Nedelja,	11./XII. 1921.	zvečer ob 5. uri za prodajalno Šoštanj
		popoldne ob 9. uri za prodajalno Celje
		popoldne ob 4. uri za prodajalno Poljčane
		popoldne ob 10. uri za prodajalno Ljubno
Ponedeljek,	12./XII. 1921.	zvečer ob 6. uri za prodajalno Ptuj
Sobota,	17./XII. 1921.	zvečer ob 8. uri za prodajalno Maribor
		popoldne ob 5. uri za prodajalno Fala
Nedelja,	18./XII. 1921.	popoldne ob 10. uri za prodajalno Rogatec
		popoldne ob 4. uri za prodajalno Pragersko
		popoldne ob 9. uri za prodajalno Ribnica
		popoldne ob 2. uri za prodajalno Sv. Lovrenc
Torek,	13./XII. 1921.	zvečer ob 7. uri za prodajalno Sodna, Trnovo
Sreda,	14./XII. 1921.	zvečer ob 7. uri za prodajalno Šiška
Četrtek,	15./XII. 1921.	zvečer ob 7. uri za prodajalno Vodmat
Torek,	20./XII. 1921.	zvečer ob 7. uri za prodajalno Glance, Rožana.

Dnevni red vseh teh krajevnih zborov je sledeči:

1. Poročilo o računskem zaključku za leto 1920/1921.
2. Posvetovanje in sklopanje o predlogih za občni zbor.
3. Volitev krajevnih odborov oz. delegatov za občni zbor.
4. Slučajnosti

Eventualno spremembo dneva in ure zborovanja kakor tudi sploh tu objavljeni razpored zborovanj bo razglašen v društvenem glasilu »Konsumente«, ki izide v kratkem, Ljubljana, dne 10. novembra 1921.

NACELSTVO.

Opomba: Vsak zbor je sklopljen, če je navzoča ena dvajsetina članov. Ako ob določenih uri ni navzočih za sklopčnost potrebno število članov, se vrši eno uro pozneje zbor članov, ki je sklopljen brez oziroma na število navzočih.

NADZORSTVO.

Slovenska eskomptna banka v Ljubljani.

Otvoritev podružnice v Slovenjemgradu.

Upravni svet Slovenske eskomptne banke v Ljubljani naznanja, da otvori 15. novembra 1921 svojo

podružnico v Slovenjemgradu na Glavnem trgu, v hiši bratov Kopač (Reliterja naslednik).

Podružnica se bode bavila v vsemi z bančno stroko spadajočimi posli.

Upravni svet.